

Beszámoló 2023

Gyermekérdekek Szakosztálya – Korczak Munkabizottság Szakosztályunk tagjai a gyermekvédelem és a gyermeki jogok iránt elkötelezett személyek, akik korábban vagy jelenleg is hasonló területen dolgoznak. Nem túl népes, de elkötelezettsége kapcsán kitartó a munkacsoportunk. Elnöke: Makai Éva. A 2023-as évet gyermekjogi témával indítottuk. Januárban az MPT Hajdú-Bihar Vármegyei tagozatával együttműködésben online konferenciát szerveztünk. A Debreceni Egyetem, Gyermeknevelési és Gyógypedagógiai Kar Gyermeknevelési Tanszéke kutatócsoportjának tagjai tartottak előadásokat a gyermeki jogokról. Vizsgálataik fókuszában az óvodás és a kisiskolás korosztály állt, valamint az a kérdés, hogy hogyan érvényesülnek, miképpen érvényesíthetik ezen korosztályok az ENSZ Gyermekjogi Egyezményébe foglalt jogait. A program videofelvétele a honlapon követhető (120 megtekintés). A leendő óvodapedagógusok, tanítók, tanárok szinte semmit sem hallanak Janusz Korczak életművéről, példaértékű, humanista, gyermekközpontú pedagógiájáról. Hasonlóképpen kevésbé ismertek gyerekeknek szóló könyvei, gyermekjogi gondolatai az iskolások körében. Ezért együttműködést ajánló levéllel kerestünk meg olyan civil szervezeteket, akik nyitottak a diákszínhát, a drámapedagógia és a TIE (Theatre in Education) iránt, hogy közös forráskereséssel, projektekkel változtassunk ezen. Tavaszi partnerkereső kísérletünk szinte visszhang nélkül maradt, de a feladatról nem mondtunk le. (Bíztató érdeklődés mutatkozott a Történelemtanárok Egylete és a Magyar Drámapedagógiai Társaság új elnöke részéről.) Aktív részesei voltunk a szeptemberi Fiúkfalva kiállításnak. A helyi Művelődési Központ és az Országos Pedagógiai Könyvtár és Múzeum közreműködésével emlékkiállítás nyílt Ebesen, a 80 év előtti, jelentős gyermekvédelmi kezdeményezés, Fiúkfalva történetéről. A kiállítás azokat a dokumentumokat mutatta be, amelyeket Pataki Gyula, az ebesi Fiúkfalva egyik alapítója, majd későbbi vezetője a Magyar Pedagógiai Társaságnak adományozott. A megnyitó ünnepségen Trencsényi László Fiúkfalva pedagógiatörténeti jelentőségét mutatta be, Makai Éva Pataki Gyula életútját méltatta. Az évforduló jelentőségét erősítette az is, hogy Pataki Gyula születésének is ez évben volt a 100. évfordulója. Ajánlással közreműködünk abban, hogy a Fiúkfalva emléke bekerüljön a megyei Értéktárba. Novemberi – online – szakosztályi ülésünkön Németh Ágnes biológus, az ELTE PPK Pszichológiai Intézetének tudományos főmunkatársa, az Iskoláskorúak Egészségmagatartása (Health Behaviour in School-Aged Children – HBSC) nemzetközi projekt magyarországi kutatócsoportjának vezetője tartott előadást: „Kamaszéletmód Magyarországon: az Iskoláskorú gyermekek egészségmagatartása” címmel. A kutatási beszámoló különösen aktuális témáját 6000 fő 11-15 éves korú gyermek vizsgálatának adatain át mutatta be az előadó. A program videofelvétele a honlapon követhető (18 megtekintés). Szakosztályunk továbbra is – alapvetően online – kapcsolatot tart a Nemzetközi Korczak Szövetséggel (IKA – International Korczak Assotiation), s ezen keresztül kapcsolódik egyes országok Korczak szervezeteinek akcióihoz. Így a holland Korczak szervezetnek 40 ahhoz a petíciójához, kezdeményezéséhez, hogy az EU dolgozzon ki és támogasson olyan hosszútávú programokat, amelyek az iskolát a demokrácia és az aktív állampolgári részvétel gyakorlóterepének tekintik. A beadvánnyal ősszel foglalkozott az EU Oktatási és Kulturális Bizottsága. A varsói Öreg Doktor emlékezete címmel jelent meg a szakosztály vezető aktivistáinak szerkesztésében a 2022. évi konferencia kötete.

Folytatódott a Korczak könyvkiadás-projekt: a Waclaw Felczak Alapítvány és az EMIH támogatásával. (Janusz Korczak: Egyedül Istennel, Janusz Korczak: A szalon gyermeke c. kötetek jelentek meg.) A Gyermejjogi Civil Koalíciónak megalakulásától (2015) tagja a szakosztályunk. Munkáját, állásfoglalásainak megfogalmazását folyamatos szakértői tevékenységgel segítjük (ld. a diáktüntetések résztvevőivel szembeni rendőrségi fellépésekről, a 3 év alatti gyermekek kényszerű kórházi elhelyezéséről, illetve a nemzeti konzultáció un. „gyermekvédelmi törvényre” vonatkozó kérdésével kapcsolatos szakmai állásfoglalásokat), továbbá jelentések, beadványok megfogalmazásában, hatóságokhoz, államigazgatási szervekhez küldött megkeresésekben (pl. a Koalíció sikerrel lépett fel a „gyermekvédelmi ellátásban lévő gyermekekre vonatkozó felmérés” kapcsán, az illetékes hatóság – bár post festum de elismerte annak jogsértő voltát.) A „Janusz Korczak, az Öreg Doki” Facebook-csoport folyamatosan közöl a szakosztály tárgykörébe tartozó posztokat, bejegyzéseket. A csoport tagjai, olvasói meghaladták az 500 főt. A Gyermejjogi Civil Koalíció Facebook oldalán a Koalíció negyedéves hírleveleiben is igyekszünk folyamatosan hírt adni a szakosztály életéről, tevékenységéről. Végül, de nem utolsó sorban. dolgozunk azon, hogy a „stafétát” átadhassuk az ifjabb nemzedéknek, s keressük a nemzedékváltás lehetséges megvalósításának új módjait.